

ครัวเรือนมีมุมมองต่อภาวะการครองชีพในระยะข้างหน้าดีขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ แม้ว่าในเดือนต.ค. เเชชียบัจจยัชัวคราวกตตัน

เมื่อมองไปในช่วงต้นปี 2561 ครัวเรือนไทยมีมุมมองต่อภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของตนเองไปในทิศทางที่เป็นบวกมากขึ้นเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้าตามการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องของเศรษฐกิจไทยที่ทยอยส่งผ่านผลบวกไปยังกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในประเทศทั้งในภาคการผลิต การค้าและการบริการ ซึ่งคาดว่าจะช่วยหนุนให้มีการจ้างงานในประเทศเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ครัวเรือนส่วนใหญ่มองว่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งเนื่องจากเป็นช่วงการปรับขึ้นเงินเดือนประจำปีและการจ่ายค่าตอบแทนพิเศษ (เงินโบนัส) ขององค์กรส่วนใหญ่ นอกจากนี้ ครัวเรือนเกษตรคาดหวังว่าเมื่อผ่านพ้นสถานการณ์น้ำท่วมไปแล้ว ปริมาณผลผลิตเกษตรน่าจะเพิ่มขึ้น ช่วยหนุนรายได้ครัวเรือนเกษตรให้ปรับตัวดีขึ้นได้ในส่วนหนึ่ง

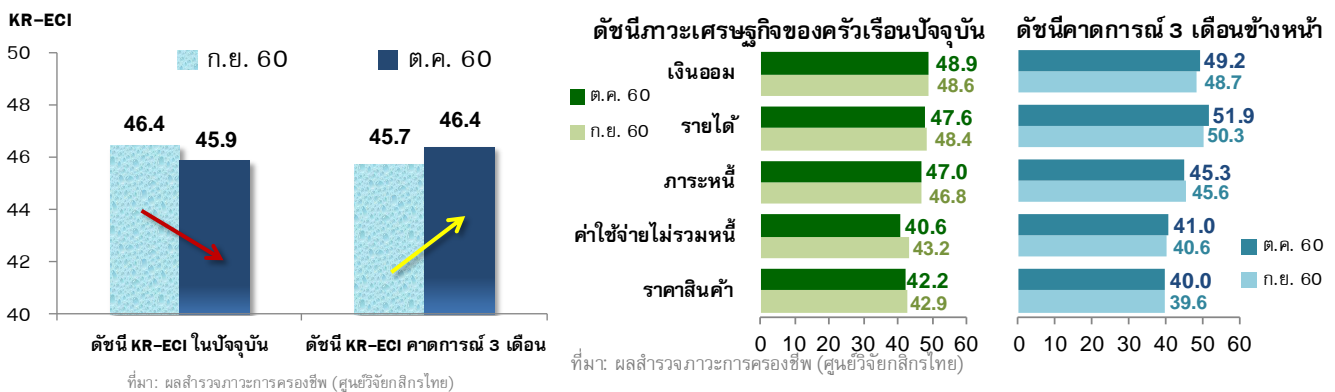
ในขณะที่ภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนไทยในเดือนต.ค. 2560 เเชชียบัจจยัชัวคราว อยาง 'สถานการณน้ำท่วม' ในพื้นที่หลายจังหวัดของประเทศและ 'เทศกาลกินเจ' ซึ่งเป็น 2 ปัจจัยที่สร้างความผันผวนทั้งทางด้านราคาและทางด้านปริมาณให้แก่ภาคเกษตร และส่งผลต่อเนื่องไปยังรายได้เกษตรกร ภาวะการจ้างงานภายในประเทศตลอดจนสถานการณ์ทางด้านราคาสินค้าของผู้บริโภคในประเทศอีกทอดหนึ่ง ส่งผลให้ดัชนีภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน (KR-ECI) ชะลอลงมาอยู่ที่ระดับ 45.9

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ภาวะการครองชีพของครัวเรือนไทยในช่วง 2 เดือนสุดท้าย (พ.ย.-ธ.ค.) ของปี 2560 น่าจะได้รับปัจจัยบวกจากภาวะเศรษฐกิจไทยที่ฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องและมาตรการต่างๆ ที่ภาครัฐทยอยออกมาไม่ว่าจะเป็น (1) มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (2) มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์น้ำท่วมของภาครัฐ รวมไปถึง (3) มาตรการลดหย่อนภาษีเงินได้ผ่านการใช้จ่ายภายในประเทศอย่าง 'มาตรการช้อปช่วยชาติ' ที่จะมีขึ้นในช่วงวันที่ 11 พ.ย. - 3 ธ.ค. 2560 โดยคาดว่าจะช่วยให้ภาคธุรกิจการค้าและบริการมีการเพิ่มชั่วโมงการทำงานล่วงเวลา (โอที) ซึ่งส่งผลบวกต่อรายได้ของครัวเรือนอย่างไรก็ดี เนื่องจากช่วงเดือนพ.ย.-ธ.ค. นับเป็นช่วงที่เข้าสู่ฤดูกาลสิ้นปี (ไฮซีซั่น) ครัวเรือนส่วนใหญ่จะมีการใช้จ่ายค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับเดือนอื่นๆ ซึ่งอาจทำให้ครัวเรือนมีค่าใช้จ่าย รวมถึงหนี้บัตรเครดิตเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนหน้า

ครัวเรือนไทยทั้งในกรุงเทพฯ ปริมณฑล และต่างจังหวัดมีมุมมองต่อภาวะการครองชีพในช่วงต้นปี 2561 ดีขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจไทยที่รักษาโมเมนตัมการฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่องและกระจายตัวมากขึ้น สะท้อนจากดัชนีภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนอีก 3 เดือนข้างหน้า (3-month Expected KR-ECI) ที่ในเดือนต.ค. 2560 ปรับตัวดีขึ้นมาอยู่ที่ 46.4 จากเดิมที่ระดับ 45.7 ในเดือนก.ย. โดยครัวเรือนส่วนใหญ่ทั้งในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรมองว่าจะมีรายได้ที่ดีขึ้น ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากในช่วงต้นปีเป็นช่วงที่มีการปรับขึ้นค่าจ้างและเงินเดือนประจำปี รวมถึงการจ่ายค่าตอบแทนพิเศษที่มีลักษณะเป็นเงินก้อน (เงินโบนัส) ขององค์กรส่วนใหญ่ นอกจากนี้ ครัวเรือนเกษตรมีความคาดหวังว่าเมื่อผ่านพ้นสถานการณ์น้ำท่วมในช่วงเดือนต.ค. ไปแล้ว ปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรน่าจะเพิ่มขึ้น ช่วยหนุนรายได้ครัวเรือนให้ปรับตัวดีขึ้นตามไปด้วย

ดัชนีภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน (KR-ECI)

องค์ประกอบดัชนีภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน

ดัชนีภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน (KR Household Economic Condition Index หรือ KR-ECI) จัดทำขึ้นโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย เพื่อให้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนความรู้สึกของครัวเรือนที่มีต่อภาวะการครองชีพทั้งในปัจจุบัน และในช่วง 3 เดือนข้างหน้า โดยค่าดัชนีที่สูงกว่าระดับ 50 หมายถึง ครัวเรือนส่วนใหญ่มองว่า ภาวะการครองชีพ "ดีขึ้น" ในทางตรงกันข้าม ค่าดัชนีที่ต่ำกว่าระดับ 50 หมายถึงภาวะการครองชีพ "แย่ลง"

หมายเหตุ: ศูนย์วิจัยกสิกรไทยขยายขอบเขตการสำรวจภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนไปยังส่วนภูมิภาค (ต่างจังหวัด) ตั้งแต่เดือนกันยายน 2560 เป็นต้นไป

ในขณะที่ภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนไทยในเดือนต.ค. 2560 เผชิญปัจจัยกดดันชั่วคราว สะท้อนจากดัชนีภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน (KR-ECI) ที่ในเดือนต.ค. 2560 ปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ระดับ 45.9 จากเดิมที่ระดับ 46.4 โดยปัจจัยชั่วคราวอย่าง 'สถานการณ์น้ำท่วม' ในพื้นที่หลายจังหวัดของประเทศ และ 'เทศกาลกินเจ' ในช่วงวันที่ 20-28 ต.ค. 2560 เป็นสองปัจจัยที่สร้างความผันผวนทั้งทางด้านราคาและทางด้านปริมาณให้แก่ภาคเกษตร โดยราคาสินค้าเกษตรอย่างเนื้อหมูและเนื้อไก่ปรับตัวลดลงตามความต้องการบริโภคที่ลดลงในช่วงเทศกาลกินเจ ประกอบกับมีปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมากจากการเร่งระบายสินค้าเพื่อลดความเสี่ยงจากผลกระทบของฝนตกชุกและน้ำท่วม ในขณะที่ราคาผักปรับตัวเพิ่มขึ้นจากความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้นประกอบกับมีปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดลดลง เนื่องจากได้รับความเสียหายจากสถานการณ์น้ำท่วม ทั้งนี้สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้รายได้และการจ้างงานในภาคเกษตรปรับตัวลดลงในช่วงเดือนต.ค. 2560

สถานการณ์ความผันผวนในภาคเกษตร

สินค้าเกษตรที่ราคาปรับตัวลดลงในช่วงเดือนต.ค. 2560

เนื้อสัตว์

1. ราคาสุกรพันธุ์ลูกผสม (น้ำหนัก 100 กก. ขึ้นไป) ที่เกษตรกรขายได้ที่ฟาร์มในเดือน ต.ค. เหนืออยู่ที่ 54.89 บาทต่อกก. ลดลงจากเดือนก.ย. 8.3%
2. ราคาไก่รุ่นพันธุ์เนื้อที่เกษตรกรขายได้ที่ฟาร์มในเดือนต.ค. 2560 อยู่ที่ 36.09 บาทต่อกก. ลดลงจากเดือนก.ย. 8.4%

สาเหตุ: 'เทศกาลกินเจ' ทำให้ความต้องการการบริโภคเนื้อสัตว์ในประเทศลดลง ประกอบกับ 'ฝนตกชุกและน้ำท่วม' ทำให้เกษตรกรเร่งระบายหมูและไก่ออกสู่ตลาดเพื่อลดความเสี่ยงจากน้ำท่วมที่อาจทำให้หมูและไก่ตาย

ยางพารา

1. ราคาประมูลยางแผ่นดิบ ณ ตลาดกลางยางพารา (หาดใหญ่) ในเดือนต.ค. อยู่ที่ 47.5 บาทต่อกก. ลดลง 11.0% จากเดือนก.ย. 2560
2. ราคาประมูลยางแผ่นรมควัน ชั้น 3 ณ ตลาดกลางยางพารา (หาดใหญ่) ในเดือนต.ค. อยู่ที่ 52.1 บาทต่อกก. ลดลง 6.7% จากเดือนก.ย. 2560

สาเหตุ: ปริมาณผลผลิตยางพาราล้นตลาด กดดันราคายางพาราให้ปรับตัวลดลง

สินค้าเกษตรที่ราคาปรับตัวเพิ่มขึ้นในช่วงเดือนต.ค. 2560

ผัก อาทิ ผักคะน้า ผักชี ผักบุ้ง กะหล่ำปลี ฯลฯ

สาเหตุ: 'เทศกาลกินเจ' ทำให้ความต้องการการบริโภคผักเพิ่มขึ้น แต่สถานการณ์ 'ฝนตกชุกและน้ำท่วม' ทำให้พืชผักเกิดความเสียหาย ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดน้อยลง ผลักดันราคาผักให้ปรับตัวเพิ่มขึ้นอีก

ผลกระทบต่อภาคครัวเรือน

-ครัวเรือนเกษตรมีรายได้อาจลดลง

จากการสำรวจภาวะการครองชีพของครัวเรือนในต่างจังหวัดของ ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย พบว่า 36.3% ของครัวเรือนเกษตรมีรายได้อาจลดลงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาและปริมาณสินค้าเกษตร

-การจ้างงานในภาคเกษตรลดลง

สำนักงานสถิติแห่งชาติเปิดเผยข้อมูลการจ้างงานในภาคเกษตรเดือน ต.ค. 2560 ลดลง 1.4 ล้านตำแหน่ง หรือคิดเป็น -11.2% เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า หากเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน การจ้างงานในภาคเกษตรลดลง 0.17 ล้านตำแหน่ง หรือคิดเป็น -1.5%

-สถานการณ์ราคาสินค้าผู้บริโภคเพิ่มขึ้นจากราคาผัก

สะท้อนจากดัชนีราคาผู้บริโภคเดือนต.ค. เพิ่มขึ้น 0.16% จากเดือนก่อนหน้า ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากราคาผักที่ปรับขึ้นมากถึง 6.2%

-ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนเพิ่มขึ้นจากราคาสินค้าที่สูงขึ้น

จากการสำรวจภาวะการครองชีพของครัวเรือนทั้งในกรุงเทพฯ + ปริมณฑล และในต่างจังหวัด พบว่า ราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้นเป็นสาเหตุอันดับ 1 (51.8%) ที่ทำให้ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในเดือนต.ค.

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงพาณิชย์, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, การยางแห่งประเทศไทย และศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย มองว่า ภาวะการครองชีพของครัวเรือนไทยในช่วง 2 เดือนสุดท้าย (พ.ย.-ธ.ค.) ของปี 2560 น่าจะได้อานิสงส์จากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยที่กระจายตัวมากขึ้น ประกอบกับได้รับปัจจัยบวกจากมาตรการต่างๆ ของภาครัฐที่ทยอยออกมา ไม่ว่าจะเป็น

- (1) มาตรการช่วยเหลือฟื้นฟูเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยหลังน้ำลด เช่น มติครม. เมื่อวันที่ 7 พ.ย. 2560 (1) เห็นชอบการช่วยเหลือเกษตรกรครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยเนื่องจากพายุตาลัสและพายุเซินกา ช่วงวันที่ 5 ก.ค. - 15 ส.ค. 2560 ครัวเรือนละ 3,000 บาท และ (2) เห็นชอบการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยเนื่องจากพายุทกซูรี หย่อมความกดอากาศต่ำ และร่องมรสุม ช่วงวันที่ 16 ส.ค. - 31 ต.ค. 2560 ครัวเรือนละ 3,000 บาท
- (2) มาตรการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านการใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการภายในประเทศอย่าง 'มาตรการช้อปช่วยชาติ 15,000 บาท' ที่จะมีขึ้นในช่วงวันที่ 11 พ.ย. - 3 ธ.ค. 2560 ซึ่งคาดว่าจะช่วยกระตุ้นให้เกิดเม็ดเงินหมุนเวียนไปยังภาคธุรกิจค้าปลีกราว 10,000 ล้านบาท นอกจากนี้ มาตรการดังกล่าวคาดว่าจะช่วยให้ภาคธุรกิจการค้าและบริการมีการเพิ่มชั่วโมงการทำงานล่วงเวลา (โอที) ซึ่งส่งผลบวกต่อรายได้ของครัวเรือน
- (3) มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยเริ่มตั้งแต่ 1 ต.ค. 2560 เป็นต้นมา

อย่างไรก็ดี ยังคงต้องติดตามสถานการณ์ทางด้านราคาสินค้า ค่าใช้จ่าย รวมถึงหนี้สินของครัวเรือนที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นในช่วงเดือนพ.ย.-ธ.ค. 2560 โดยในประเด็นด้านราคาสินค้านั้น คาดว่า ค่าโดยสารขนส่งสาธารณะจะปรับตัวเพิ่มขึ้นจากการยกเลิกรถเมล์-รถไฟฟ้าฟรี รวมไปถึงการยกเลิกราคาโปรโมชั่นและปรับขึ้นค่าโดยสารเป็นอัตราปกติของรถไฟฟ้าสายสีม่วงตั้งแต่ 1

พ.ย. 2560 ในส่วนของค่าใช้จ่ายและหนี้สินนั้น ช่วง 2 เดือนสุดท้ายของปีเป็นช่วงไฮซีซั่นของการท่องเที่ยว การกลับภูมิลำเนา รวมไปถึงการจับจ่ายซื้อหาและมอบของขวัญปีใหม่ ซึ่งน่าจะทำให้ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายและหนี้บัตรเครดิตเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

โดยสรุป จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนในกรุงเทพฯ ปริมณฑล และต่างจังหวัดประจำเดือนต.ค. 2560 พบว่า ครัวเรือนมีมุมมองที่ดีขึ้นต่อภาวะการครองชีพในระยะข้างหน้าตามภาวะเศรษฐกิจไทยที่ฟื้นตัวต่อเนื่องและกระจายตัวมากขึ้น รวมไปถึงรายได้ที่คาดว่าจะปรับขึ้นในช่วงต้นปีหน้า แต่อย่างไรก็ตาม ภาวะการครองชีพของครัวเรือนในปัจจุบันยังเผชิญแรงกดดันจากปัจจัยชั่วคราวอย่าง ‘สถานการณ์น้ำท่วม’ และ ‘เทศกาลกินเจ’ ที่ส่งผลต่อเนื่องมายังรายได้ครัวเรือนเกษตรกรทำงานในภาคเกษตร รวมถึงสถานการณ์ราคาสินค้าภายในประเทศ

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆที่นำเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบต่อผู้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น